

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

: ศึกษากรณีการคุ้มครองนักท่องเที่ยว

PROBLEMS TO ENFORCE THE LAW OF TOURISM BUSINESS AND GUIDE: A CASE STUDY OF TOURIST PROTECTION

คิวนพร เสาวคนธ์^{1*}

ณรงค์ฤทธิ ญัตติอักษรวงศ์^{**}

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กรณีการคุ้มครองนักท่องเที่ยว โดยที่ปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มนักท่องเที่ยวไม่ได้รับความคุ้มครอง เป็นที่มาของการเกิดเป็นประเด็นร้องเรียนและขอความเป็นธรรมกันอยู่บ่อยครั้ง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการละเลยต่อหน้าที่ของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและการบังคับใช้กฎหมายที่ยังขาดประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า (1) ปัญหาการชดเชยเยียวยานักท่องเที่ยวกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้า ในประเด็นนี้พบว่า เรื่องดังกล่าวยังไม่ถูกกำหนดไว้ในการจัดทำโฆษณาหรือชี้ชวนตามมาตรา 26 ส่งผลให้นักท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการเยียวยาในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจากหลักเกณฑ์การเรียกร้องค่าเสียหายตามมาตรา 40 กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าจะต้องเป็นการได้รับความเสียหายตามกรณีมาตรา 40 (2) ปัญหาเกี่ยวกับการคืนเงินประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้าแก่นักท่องเที่ยว ในประเด็นนี้ เนื่องจากยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ในโฆษณาหรือชี้ชวนตามมาตรา 26 แต่ในทางปฏิบัติกลับมีการเรียกเก็บเงินประกันนักท่องเที่ยวทุกครั้ง ด้วยข้อจำกัดของกฎหมายจึงส่งผลให้นักท่องเที่ยวมักไม่ได้รับเงินประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้าคืนจากบริษัทหรือผู้ประกอบการท่องเที่ยว

ผู้เขียนจึงเห็นควรเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ประกอบด้วย (1) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและ

* อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์

** นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ คณะนิติศาสตร์

มัตตุเทศก์ พ.ศ. 2551 มาตรา 26 โดยเพิ่มเติม (10) ความว่า “การชดใช้เยียวยานักท่องเที่ยวกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้า” (2) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและ
คำสำคัญ : การคุ้มครองนักท่องเที่ยว

ABSTRACT

This thesis aimed to examine the law enforcement of tourism business and guide: a case study of tourist protection. The issue that the tourists do not get protection is a common origin of the complaint and fairness request. It is a part of breach of duty among the tourism business entrepreneurs and inefficiency of law enforcement.

The findings were shown as follows: (1) The issues of tourist remedy in case of delayed arrival and departure have yet been determined in advertising or prospectus under Section 26 leading the tourists not to be remedied. The claim criteria for damages under Section 40 clearly specifies that it shall be the damages under section 40; (2) The issues of the insurance refund in case of delayed arrival and departure to the tourists have yet been determined in advertising or prospectus under Section 26 but in practice the travel insurance is collected every time and due to the legal limitation, the tourists frequently do not get the insurance refund in case of delayed arrival and departure from the travel agencies or the tourism business entrepreneurs.

The author would like to propose the revision of Tourism Business and Guide Act B.E. 2551 (2nd Edition) B.E. 2559 consisting of (1) the revision of Section 26 by supplementing (10) that “tourist remedy in case of delayed arrival and departure” (2) the revision of Section 26 by supplementing (11) that “the insurance refund in case of delayed arrival and departure to the tourists”

Keywords : TOURIST PROTECTION

บทนำ

ในปัจจุบันธุรกิจท่องเที่ยวถือเป็นธุรกิจหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทย และขยายผลไปยังประชากรภายในประเทศ กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวย่อมเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ขณะเดียวกันเมื่อกลุ่มผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น การจ้างแรงงานย่อมมีขึ้นด้วย ส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ นอกจากนั้นยังขยายไปยังผู้ประกอบการค้าปลีกหรือค้าส่ง ซึ่งต้องเตรียมสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อรองรับการมาท่องเที่ยวในประเทศไทย เช่น การจัดเตรียมสินค้าอุปโภคหรือบริโภค สินค้าของฝาก ของที่ระลึก เป็นต้น ดังนั้น การท่องเที่ยวจึงถือเป็นสิ่งสำคัญและถือเป็นรายได้หลักอีกทางหนึ่งของประเทศก็ว่าได้

ในปัจจุบันธุรกิจท่องเที่ยว ของประเทศไทยมีหลายลักษณะ ซึ่งสรุปออกมาได้ 3 ประเภท ดังนี้ (1) ตัวแทนการเดินทาง (Travel Agent) ธุรกิจประเภทนี้จะเน้นที่บุคคลหรือบริษัทที่มีความสามารถจัดการนำเที่ยว การขนส่ง ที่พัก อาหาร การรับ-ส่งทั้งขาไปและขากลับ การนำสถานที่และงานอื่น ๆ ของการเดินทางซึ่งเป็นการบริการให้แก่สาธารณชน (2) ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว (Tour Operator) มีลักษณะเป็นบริษัทที่มีความชำนาญในการจัดการและดำเนินการเกี่ยวกับการตลาด ทางด้านการจัดการเดินทางไปพักผ่อน แบบ Inclusive Tour (การท่องเที่ยวที่รวมทุกอย่างไว้ในทัวร์ๆเดียว) โดยเก็บเงินล่วงหน้าแล้วมอบให้ตัวแทนการเดินทาง เป็นผู้ขาย แต่บางครั้งก็ลงมือขายแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง เช่น บริษัทหรือกลุ่มคนในพื้นที่ที่มีอุปกรณ์เกี่ยวกับการดำน้ำ และเรือพร้อมในจังหวัดพังงา นำเที่ยวดำน้ำดูปะการังที่หมู่เกาะสิมิลัน – หมู่เกาะสุรินทร์ ก็จะทำารติดต่อกับบริษัท นำเที่ยว จำกัด (Travel Agent) ให้เป็นผู้ขายบัตรกับนักท่องเที่ยว ส่วนตนก็เป็นผู้จัดรายการรับทัวร์ชุดนี้ต่ออยู่ที่จังหวัดพังงา (3) ธุรกิจขายส่งบริการท่องเที่ยว (Wholesaler) มีลักษณะเป็นบริษัทที่มีความชำนาญงานในงานเดินทาง กิจและเสนอโปรแกรมที่จัดไว้แบบเหมาหรือจัดขึ้นตามแต่ที่จะได้รับคำสั่งมาจากลูกค้า (นักท่องเที่ยว) แล้วมอบให้ตัวแทนการเดินทาง รับผิดชอบต่อไปขายต่อ โดยธุรกิจขายส่งบริการท่องเที่ยว จะมีความแตกต่างกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งก็คือ ธุรกิจขายส่งบริการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะไม่เสนอรายการเดินทางต่อตัวแทนการเดินทางบ่อยมากนัก เหมือนกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว เช่น การท่องน้ำตกแม่สุรินทร์ ซึ่งตั้งอยู่ภายในอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน สูงประมาณ 180 ถึง 200 เมตร มีธรรมชาติรอบด้านเป็นภูเขาสูงชัน โดยทัวร์รูปแบบนี้จะเป็นไปในลักษณะที่ สมบุกสมบัน จึงจัดรายการนี้ขึ้น แล้วเสนอต่อบริษัท นำเที่ยว จำกัด (Travel Agent) รับผิดชอบต่อไปขายต่อให้กับนักท่องเที่ยว

ในปัจจุบันพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่ได้เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีทั้งยุโรป จีน เกาหลี อินเดีย สลับหมุนเวียนกันไป ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2562-2563 นี้ กรมการท่องเที่ยว (Department of Tourism) คาดการณ์ว่านักท่องเที่ยวชาวอินเดียจะหลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งจาก

แก้ไขปัญหามา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยให้ได้รับการคุ้มครองตลอดจนได้รับความเป็นธรรม

(2) ปัญหาเกี่ยวกับการคืนเงินประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้าแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งในประเด็นนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากประเด็นปัญหาข้อ (1) เกี่ยวกับการเรียกเรื่องค่าเสียหายเกี่ยวกับกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้านั้น เนื่องด้วยการเรียกเรื่องค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดให้เป็นไปตามมาตรา 40 โดยมีเนื้อหาว่าสาระสำคัญว่าค่าเสียหายนั้นต้องเป็นกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวหรือตามที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนตามมาตรา 26 ทั้งนี้จะต้องเป็นกรณีที่เกิดจากความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือตัวแทนการเดินทางด้วย ซึ่งในประเด็นนี้พบว่าหลักประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้าไม่ถูกกำหนดไว้ในการจัดทำโฆษณาหรือชี้ชวนตามมาตรา 26 แต่ในทางปฏิบัติมีการเรียกเก็บเงินประกันการท่องเที่ยวทุกครั้ง ดังนั้น ในประเด็นนี้ผู้เขียนเห็นควรให้กำหนดหลักประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้าไว้ในมาตรา 26 เพื่อให้นักท่องเที่ยวเรียกเงินประกันในส่วนของการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้าจากเงินประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจากที่ได้เรียกเก็บในแต่ละครั้งได้ตามมาตรา 40

ดังนั้น จากประเด็นปัญหาทั้งสองประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการคุ้มครองนักท่องเที่ยวในครั้งนี้ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีความมั่นใจได้ว่า จะได้รับการคุ้มครองครอบคลุมไปถึงประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น โดยทำการศึกษากฎหมายของต่างประเทศเป็นแนวทาง

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองนักท่องเที่ยว
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองนักท่องเที่ยวของต่างประเทศและประเทศไทย
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการคุ้มครองนักท่องเที่ยว
4. เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการคุ้มครองนักท่องเที่ยว

สมมติฐานของการศึกษา

ในปัจจุบันพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 มาตรา 26 ได้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องจัดให้มีรายการ (1) ชื่อผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว และสถานที่และเลขที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว (2) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเที่ยว (3) ค่าบริการและวิธีการชำระ

ค่าบริการ (4) ลักษณะและประเภทของยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง (5) จุดหมายปลายทางและที่แวะพัก รวมทั้งสถานที่สำคัญในการนำเที่ยว (6) ลักษณะและประเภทของที่พักรวมและจำนวนครั้งของอาหารที่จัดให้ (7) การจัดให้มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยว (8) จำนวนขั้นต่ำของนักท่องเที่ยวสำหรับการนำเที่ยว ในกรณีมีเงื่อนไขว่าต้องมีนักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนด และ (9) การจัดให้มีการประกันภัยสำหรับอุบัติเหตุ ไว้เป็นเอกสาร แต่ปรากฏว่าเกี่ยวกับรายการ (1) การขอใช้เที่ยวยานักท่องเที่ยวกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้า (2) การคืนเงินประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้า ทั้ง 2 รายการไม่ถูกปรากฏไว้ในมาตรา 26 ซึ่งถือว่าเป็นรายการที่สำคัญและเป็นประเด็นพิพาทเกิดขึ้นบ่อยครั้ง อันเป็นที่มาของการที่นักท่องเที่ยวไม่ได้รับเยียวยาและคุ้มครองในเรื่องดังกล่าว ดังนั้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวเชื่อมั่นและมั่นใจเกี่ยวกับการคุ้มครองการท่องเที่ยว ตลอดจนเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เติบโต ในการศึกษาครั้งนี้จึงได้มีการศึกษาประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงหลักเกณฑ์ แนวคิดและทฤษฎี และ เป็นการศึกษาถึงปัญหาทางกฎหมาย เกี่ยวกับการคุ้มครองนักท่องเที่ยวในกรณีการ โฆษณารายการนำเที่ยว ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ทั้งนี้ ได้มีการศึกษากฎหมายของประเทศไทย เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศในเรื่องเดียวกัน

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องนี้ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากพระราชบัญญัติ ประกอบกับการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและสารสนเทศต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น บทความ วารสาร งานวิจัย สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หนังสือ ตำรา ตลอดจนหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองนักท่องเที่ยว
2. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองนักท่องเที่ยวของต่างประเทศ และประเทศไทย
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการคุ้มครองนักท่องเที่ยว
4. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการคุ้มครองนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัย

จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ทำให้ได้มาซึ่งผลการวิเคราะห์ ดังนี้

(1) พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ยังไม่ครอบคลุมการชดใช้เที่ยวยานักท่องเที่ยวกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้า ซึ่งหากเราปล่อยให้เกิดเหตุการณ์แบบนี้สืบเนื่องไปเรื่อย ๆ ย่อมส่งผลต่อการท่องเที่ยว และส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการท่องเที่ยวในประเทศไทย ทั้งในเรื่องของภาพลักษณ์ในการเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ตลอดจนการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายซึ่งถือว่าเป็นประเด็นที่สำคัญอย่างยิ่ง ในประเด็นนี้ผู้เขียนจึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มาตรา 26 ให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการชดใช้เที่ยวยานักท่องเที่ยวกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้า

(2) พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ยังไม่ครอบคลุมการคืนเงินประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้าแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งหากเราปล่อยให้เกิดเหตุการณ์แบบนี้สืบเนื่องไปเรื่อย ๆ ย่อมส่งผลต่อการท่องเที่ยว และส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการท่องเที่ยวในประเทศไทย ทั้งในเรื่องของภาพลักษณ์ในการเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ตลอดจนการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายซึ่งถือว่าเป็นประเด็นที่สำคัญอย่างยิ่ง ในประเด็นนี้ผู้เขียนจึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มาตรา 26 ให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคืนเงินประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศล่าช้าแก่นักท่องเที่ยว

ทั้งนี้ จากผลการศึกษาที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้ง 2 ข้อนี้มีความสอดคล้องและสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ในประเด็นข้อที่ 6 ดังนี้

ประเด็นข้อที่ 2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของ เศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนา

อุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับ อนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุน ในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 77 ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอนเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า ในปัจจุบันกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ได้เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีทั้งยุโรป จีน เกาหลี อินเดีย สลับหมุนเวียนกันไป ซึ่งกรมการท่องเที่ยวคาดการณ์ว่านักท่องเที่ยวจะหลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้มีการเตรียมเที่ยวบินเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันยังเตรียมให้ความรู้กับผู้ประกอบการเพื่อรับมือกับตลาดนักท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตาม จากผลศึกษาสามารถสรุปผลได้คือ (1) พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ยังไม่ครอบคลุมการชดใช้เยียวยานักท่องเที่ยวกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศลำช้า ดังนั้น ในประเด็นนี้ผู้เขียนจึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มาตรา 26 ให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการชดใช้เยียวยานักท่องเที่ยวกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศลำช้า

(2) พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ยังไม่ครอบคลุมการคืนเงินประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศลำช้าแก่นักท่องเที่ยว ดังนั้น ในประเด็นนี้ผู้เขียนจึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มาตรา 26 ให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคืนเงินประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศลำช้าแก่นักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์และบทสรุป จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ยังมีปัญหาและอุปสรรคต่อการคุ้มครองนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งตามที่ได้คาดการณ์ว่าจะหลังไหลเข้ามาในประเทศไทยเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นควรเสนอแนวทางในการแก้ไขพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 มาตรา 26 โดยเพิ่มเติม (10) ความว่า “การชดใช้เยียวยานักท่องเที่ยวกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศลำช้า”

2) ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 มาตรา 26 โดยเพิ่มเติม (11) ความว่า “การคืนหลักประกันกรณีการเดินทางขาเข้าและขาออกประเทศลำช้าแก่นักท่องเที่ยว”

บรรณานุกรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก: [http://www.thailibrary.in.th/2019/08/20/national-strategy-](http://www.thailibrary.in.th/2019/08/20/national-strategy-20yrs/)

20yrs/

สาวิตรี ชีรเสนี. (2547). *มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองนักท่องเที่ยว: ศึกษาเฉพาะกรณีการ
ซื้อบริการรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
นิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Morlin v Overseas Travel Service P/L [2003] NSWCTTT 620, Australian Travel & Tourism Law

Pupkus&Butkeviciute v Nemirovska t lasBondi Travel [2004] NSWCTTT 540, Australian Travel & Tourism

Law